

Komentarz

Końca przeceny nie widać...

Fala przeceny przetaczająca się przez rynki akcji nie dość, że nie uległa zakończeniu, to miejscami wyraźnie przybrała na sile. W proponowanych przez nas portfelach stopniowo obniżaliśmy poziom ryzyka w oczekiwaniu na rozwój sytuacji na światowych rynkach kapitałowych. Czynniki ryzyka generalnie jednak zamiast zanikać, nasiliły się, a do istniejących dotychczas doszły nowe. W związku z tym proponujemy dalsze obniżanie poziomu ryzyka portfeli, co ma przede wszystkim uchronić zgromadzone aktywa przed negatywnymi skutkami dekonjunktury w podstawowych klasach aktywów.

W portfelach pozostawiamy do pewnego stopnia otwarcie na ewentualne odbicie cen na wybranych rynkach akcji, jednak jest to otwarcie bardzo selektywne i o dość ograniczonym zakresie. Odważniejsze otwarcie portfeli na ryzyko, czyli na korzystanie z potencjalnych wzrostów cen ryzykownych aktywów zaproponujemy dopiero wtedy, gdy aktualne główne czynniki ryzyka przestaną silnie oddziaływać na rynki kapitałowe.

Dla polskiego rynku akcji nie widzimy zbyt dobrych perspektyw, przede wszystkim za sprawą „nowych” czynników ryzyka o charakterze lokalnym. Na warszawską giełdę (ale i na naszą walutę) wyraźnie oddziałuje ryzyko wyborcze. Potencjalna zmiana władzy, a w ślad za nią polityki gospodarczej oznacza ruch w kierunku polityki bardziej socjalnej, ale jednocześnie mniej korzystnej dla rynków finansowych. Szczególnie groźny dla rynku finansowego jest pomysł obłożenia sektora finansowego podatkiem od aktywów który skończy się nie tylko perturbacjami cen akcji (które już obserwujemy w segmencie bankowym), wystraszeniem inwestorów zagranicznych ale także „zrzutką” przez wszystkich klientów banków czy funduszy inwestycyjnych, którzy za socjalne pomysły polityków zapłacą ponosząc wyższe koszty usług finansowych, choćby tych najprostszych, jak koszty przelewu czy prowadzenia ROR-ów. Pomysłem niekorzystnym dla sektora finansowego, generowanym przez opcję dążącą do przejścia władzy, wtóruje opcja polityczna starająca się utrzymać ster władzy w swoich rękach. Propozycje obciążenia sektora bankowego częściami kosztów przewalutowania walutowych kredytów hipotecznych czy ratowania kopalni w ciężar wyników spółek z sektora energetycznego będą wywierały presję na lokalny rynek akcji. Trudno zakładać, że intensywność zgłaszania coraz to nowych światłych pomysłów gospodarczych zmniejszy się do czasu przeprowadzenia wyborów parlamentarnych. Warto pamiętać, że nie można oczekiwać istotnego wsparcia rynku akcji ze strony mocno osłabionych OFE, a w perspektywie ewentualnej zmiany władzy można spodziewać się raczej przyspieszonego procesu likwidacji funduszy, czyli dodatkowej presji podażowej na rynek akcji.

W Europie również zrobiło się niewesoło na skutek ostatnich poczynań rządu niewypłacalnej Grecji. Problem zadłużonej Grecji nie doczekał się jednoznacznego rozstrzygnięcia i niezależnie od ostatecznego wariantu, będzie oddziaływał na rynki akcji i generalny poziom awersji do ryzyka. Dobrego rozwiązania tego problemu nie ma, gdyż Grecy są niechętni wyrzeczeniom, a długów nie mają z czego spłacić. Odrzucanie problemu przez dalsze programy pomocowe bez warunku głębokich reform nie stanowi rozwiązania i może oznaczać agonię rozłożoną w czasie, co wcale nie musi być dobre z perspektywy rynków finansowych. Do problemów greckich doszło silne załamanie na chińskim rynku akcji. Próby ratowania koniunktury podejmowane przez lokalne władze mogą częściowo łagodzić problem, ale to nie one będą decydujące dla zachowania cen akcji na tamtejszej giełdzie – ewentualne załamanie przegrzanej koniunktury na tak dużym rynku z pewnością nie pozostanie bez echa na światowych giełdach.

Uważamy, iż należy kontynuować stopniową przebudowę portfela w kierunku struktury o niższym poziomie ryzyka. Ochłodzenie na rynku akcji polskich może jeszcze trochę potrwać ze względu na szereg wspomnianych powyżej czynników ryzyka. Proponujemy także minimalizację ekspozycji na europejskie rynki akcji i koncentrację na rynku USA, także z ekspozycją na zachowanie kursu USD/PLN. Nie zmieniamy przy tym nastawienia do segmentu największych polskich spółek (WIG20), który od dłuższego czasu „szura po dnie”. Perspektywy dla tego segmentu są szczególnie niekorzystne ze względu na istotny udział banków oraz spółek energetycznych w indeksie.

Z kolei po ostatniej korekcie na rynku obligacji, w przypadku uspokojenia problemu greckiego, można zacząć rozważać powrót do polskich obligacji skarbowych jako zasadniczego składnika stabilnej części portfela. Póki co powrót do tego segmentu proponujemy jednak w bardzo ostrożny sposób.

Z wyrazami szacunku,
Michał Janik
Doradca Inwestycyjny Skandia Życie TU S.A.

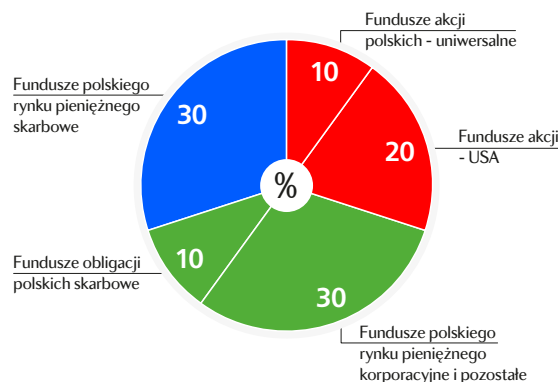
Barometr rynku

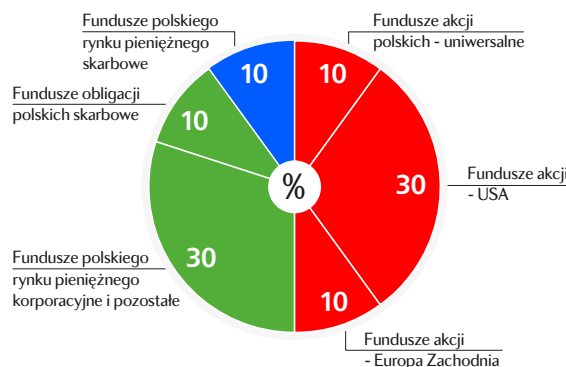
Przykładowe portfele

Poniższe zestawienia obrazują przykładowy skład portfeli, stworzonych z uwzględnieniem różnego profilu ryzyka inwestora:

Inwestor o niższej skłonności do ryzyka:

Inwestor o wyższej skłonności do ryzyka:

Lipiec 2015

Wyniki funduszy

Fundusze dostępne w aktualnej ofercie Skandii w lipcu*

Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy Skandia	Kod	Waluta	Stopa zwrotu		
			w walucie we wn.	w PLN	w PLN

I, Fundusze akcji krajów rozwijających się

Fundusze akcji polskich – dużych spółek						
Investor Akcji Dużych Spółek	DWS3	PLN	-3,38%	-3,38%	-3,51%	0,88%
Skarbiec FIO Subfundusz Akcji Skarbiec-Akcia	SKAR3	PLN	-4,58%	-4,58%	-2,47%	1,61%

Fundusze akcji polskich – małych i średnich spółek						
Allianz Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz Allianz Akcji Małych i Średnich Spółek	ALL1	PLN	-4,68%	-4,68%	-2,58%	-1,75%
Aviva Investors FIO Subfundusz Aviva Investors Małych Spółek	CU1	PLN	-4,17%	-4,17%	-2,41%	-2,35%
Noble Funds FIO Subfundusz Noble Fund Akcji Małych i Średnich Spółek	NB4	PLN	-4,22%	-4,22%	-0,20%	0,10%
UniFundusze FIO Subfundusz UniAkcje Małych i Średnich spółek	UNK6	PLN	-5,22%	-5,22%	-3,45%	6,04%

Fundusze akcji polskich – uniwersalne						
Aviva Investors FIO Subfundusz Aviva Investors Polskich Akcji	CU3	PLN	-4,91%	-4,91%	-3,54%	1,76%
ING Parosol FIO ING Subfundusz Akcji	ING3	PLN	-3,44%	-3,44%	-0,81%	5,98%

Fundusze akcji – Europa – kraje rozwijające się						
Arka BZ WBK FIO Subfundusz Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy	ARKA1	PLN	-3,67%	-3,67%	-2,30%	0,59%
ING Parosol FIO Subfundusz Akcji Środkowo-europejskich	INGSA	PLN	-2,75%	-2,75%	-0,39%	7,11%
BlackRock Global Funds - Emerging Europe Fund	ML3	EUR	-8,43%	-7,01%	1,51%	-5,87%
Fundusz Inwestycyjny Otwarty subfundusz UniAkcje: Turcja	UNK9	PLN	-4,34%	-4,34%	-2,51%	-1,76%

Fundusze akcji – Świat – kraje rozwijające się						
HSBC GIF Chinese Equity	HSBC1	USD	-2,71%	-2,78%	9,29%	66,84%
HSBC GIF Global Emerging Markets Equity	HSBC3	USD	-3,81%	-3,87%	-0,13%	16,09%
HSBC GIF Indian Equity	HSBC4	USD	-3,31%	-3,38%	-6,48%	11,18%
BlackRock Global Funds - Latin American Fund	ML7	USD	-0,15%	-0,22%	2,69%	-4,72%
Schroder ISF Emerging Markets	SCH3	USD	-2,36%	-2,43%	0,06%	15,55%
Templeton Emerging Markets Fund	TEMP1	USD	-2,04%	-2,11%	-2,41%	11,08%
Templeton Asian Growth Fund	TEMP3	USD	-3,34%	-3,41%	-5,03%	14,12%
Templeton BRIC Fund	TEMP4	USD	-1,99%	-2,06%	6,61%	16,67%
Templeton Frontier Markets	TEMP7	USD	-1,79%	-1,86%	1,64%	9,60%

II, Fundusze akcji krajów rozwiniętych

Fundusze akcji – Europa Zachodnia						
HSBC GIF Euroland Equity Smaller Companies	HSBC2	EUR	-4,36%	-2,87%	-0,46%	17,51%
Julius Baer Multistock - Europe Small & Mid Cap Stock Fund	JB2	EUR	-2,95%	-1,44%	3,98%	20,79%
JPMorgan funds - Europe Equity Fund	JPM1	EUR	-4,79%	-3,30%	-1,04%	15,37%
JPMorgan funds - Europe Dynamic Fund	JPM2	EUR	-3,56%	-2,06%	0,49%	17,66%
Skandia European Best Ideas Fund	SKAN7	EUR	-2,86%	-1,35%	4,43%	25,49%

Fundusze akcji – USA						
JPMorgan Investment Funds - Highbridge US STEEP Fund	JPM4	PLN	-2,83%	-2,83%	-0,86%	6,55%
BlackRock Global Funds - US Basic Value Fund	ML2	USD	-1,93%	-2,00%	-0,25%	27,96%
Skandia US All Cap Value Fund	SKAN5	USD	-2,64%	-2,70%	-1,32%	24,55%

Fundusze akcji – Świat rozwinięty						
BlackRock Global Funds - Global Opportunities Fund	ML1	USD	-2,01%	-2,08%	0,76%	25,06%
BlackRock Global Funds - Japan Small & MidCap Opportunities Fund	ML4	USD	-0,60%	-0,67%	1,04%	24,54%
Schroder ISF Japanese Equity	SCH4	USD	-0,12%	-0,19%	2,30%	30,15%
Skandia Pacific Equity Fund	SKAN4	USD	-4,77%	-4,83%	0,93%	33,45%
Templeton Growth (Euro) Fund	TEMP2	EUR	-4,01%	-2,52%	-1,60%	15,34%

III, Fundusze mieszane

Fundusze aktywnej alokacji / absolutnej stopy zwrotu						
ALTUS Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasolowy subfundusz ALTUS Absolutnej Stopy Zwrotu Rynku Polskiego	ALT1	PLN	-2,40%	-2,40%	-2,00%	-0,02%

Eques Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty subfundusz Eques Aktywnej Alokacji	EUQ1	PLN	-4,76%	-4,76%	-3,51%	-5,82%
Noble Funds FIO Subfundusz Noble Fund Global Return	NB5	PLN	-2,77%	-2,77%	-1,19%	1,42%
Noble Funds Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz Noble Fund Timingowy	NB7	PLN	-1,78%	-1,78%	2,80%	3,55%
Novo FIO Subfundusz Novo Aktywnej Alokacji	NOVO4	PLN	-3,39%	-3,39%	4,14%	-0,27%

IV, Fundusze indeksowe

QUERCUS Parasolowy SFIO Subfundusz Quercus Iev	QUE2	PLN	-9,75%	-9,75%	-6,04%	-8,81%
QUERCUS Parasolowy SFIO Subfundusz Quercus short	QUE3	PLN	4,46%	4,46%	1,41%	-1,07%

V, Fundusze alternatywne

Superfund Trend BIS Powiązany FIO	SF1	PLN	-5,81%	-5,81%	-9,05%	17,49%
-----------------------------------	------------	-----	--------	--------	--------	--------

VI, Fundusze rynku pieniężnego

Fundusze polskiego rynku pieniężnego - skarbowe						
ING Parosol FIO Subfundusz Gotówkowy	ING4	PLN	-0,08%	-0,08%	-0,19%	1,68%

Fundusze polskiego rynku pieniężnego - korporacyjne i pozostałe						
Legg Mason Pieniężny FIO	KAHA4	PLN	0,02%	0,02%	0,00%	1,88%
Noble Funds FIO Subfundusz Noble Fund Pieniężny	NB2	PLN	-0,10%	-0,10%	-0,32%	1,91%
Optimum Fundusz Inwestycyjny Otwarty subfundusz Gotówkowy	OPT1	PLN	-0,10%	-0,10%	-0,39%	0,39%

Pioneer FIO Subfundusz Pioneer Pieniężny	P106	PLN	-0,02%	-0,02%	0,02%	1,65%
Skarbiec FIO Subfundusz Pieniężny Skarbiec-Kasa	SKAR4	PLN	0,15%	0,15%	0,19%	1,73%
UniFundusze FIO Subfundusz UniKorona Pieniężny	UNK4	PLN	-0,17%	-0,17%	-0,04%	2,78%
UniFundusze SFIO Subfundusz UniWIBID	UNK5	PLN	0,20%	0,20%	0,60%	3,08%

VII, Fundusze obligacji

Fundusze obligacji polskich skarbowe						
Aviva Investors FIO Subfundusz Aviva Investors Obligacji	CU2	PLN	-0,78%	-0,78%	-2,00%	1,35%
Investor Obligacji Fundusz Inwestycyjny Otwarty	DWS2	PLN	-0,73%	-0,73%	-1,93%	2,22%
ING Parosol FIO Subfundusz Obligacji	ING2	PLN	-1,21%	-1,21%	-2,91%	1,18%
Novo FIO Subfundusz Novo Papierów Dłużnych	NOVOS	PLN	-0,67%	-0,67%	-1,86%	3,08%
Optimum Fundusz Inwestycyjny Otwarty subfundusz Obligacji	OPT2	PLN	-0,58%	-0,58%	-1,54%	-0,20%
Skarbiec FIO Subfundusz Instrumentów Dłużnych Skarbiec-Obligacja	SKAR2	PLN	-0,48%	-0,48%	-2,06%	2,68%

Fundusze obligacji polskich - korporacyjne i pozostałe						
Arka BZ WBK FIO Subfundusz Arka BZ WBK Obligacji Skarbowych	ARKA2	PLN	-1,45%	-1,45%	-3,49%	1,04%
Novo FIO Subfundusz Novo Obligacji Przedsiębiorstw	SEB2	PLN	-0,33%	-0,33%	-0,89%	1,71%
UniFundusze FIO Subfundusz UniKorona Obligacja	UNK2	PLN	-0,76%	-0,76%	-1,89%	1,56%

Fundusze obligacji europejskich						
Templeton European Total Return Fund	TEMP5	EUR	-2,44%	-0,92%	-2,82%	4,81%

Fundusze obligacji USA						
Julius Baer MultiBond - Dollar Bond Fund	JB1	USD	-1,17%	-1,24%	-2,33%	23,85%
Skandia Total Return USD Bond Fund	SKAN2	USD	-1,20%	-1,27%	-2,03%	24,98%

Fundusze obligacji - Świat rozwijający się						
Schroder ISF Emerging Markets Debt Absolute Return	SCH5	PLN	-0,71%	-0,71%	-1,07%	-4,92%
Skandia Emerging Market Debt Fund	SKAN3	USD	-1,90%	-1,97%	-0,09%	17,14%
UniFundusze FIO Subfundusz UniObligacje: Nowa Europa	UNK8	PLN	-1,31%	-1,31%	-3,98%	3,89%

Globalne fundusze obligacji						
Templeton Global Total Return Fund	TEMP6	PLN	-1,59%	-1,59%	-0,27%	-1,15%

VIII, Fundusze - metale szlachetne

Investor Parosol Subfundusz Investor Gold Otwarty	DWSS	PLN	-3,29%	-3,29%	-4,14%	-2,57%
BlackRock Global Funds - World Gold Fund	ML5	USD	-7,65%	-7,71%	-2,43%	-8,90%
Superfund Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz Goldfuture	SF2	PLN	-6,52%	-6,52%	-10,61%	-6,76%

IX, Fundusze surowcowe

BPH FIO Subfundusz Globalny Żywności i Surowców	BP6H	PLN	0,14%	0,14%	1,15%	-2,6%
BlackRock Global Funds - World Mining Fund	ML6	USD	-6,52%	-6,58%	-3,19%	-16,00%

X, Fundusze nieruchomości

Schroder ISF Global Property Securities	SCH2	EUR	-5,25%	-3,78%	-4,58%	-1,50%
---	-------------	-----	--------	--------	--------	--------

XI, Pozycje inwestycyjne o zwiększonym bezpieczeństwie

Portfele o zwiększonym bezpieczeństwie						
Skandia Comfort	SCM1	PLN	-0,49%	-0,49%	-1,43%	1,76%

Fundusze gwarantowane						
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2021	SEG2021	EUR	0,01%	1,62%	1,36%	1,35%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2022	SEG2022	EUR	0,01%	1,63%	1,31%	1,92%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2023	SEG2023	EUR	0,02%	1,63%	1,35%	2,33%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2024	SEG2024	EUR	0,01%	1,62%	1,46%	2,70%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2025	SEG2025	EUR	0,11%	1,72%	1,55%	3,52%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2026	SEG2026	EUR	-0,09%	1,52%	1,48%	5,18%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2027	SEG2027	EUR	-0,81%	0,79%	0,62%	5,69%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2028	SEG2028	EUR	-2,17%	-0,59%	-0,74%	5,94%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2029	SEG2029	EUR	-4,84%	-3,31%	-8,67%	5,20%
Fundusz Skandia Euro Gwarantowany 2030	SEG2030	EUR	-5,21%	-3,68%	-9,54%	b.d.

XII, Portfele modelowe

Portfel Modelowy Zrównowazony	PM1	PLN	-3,58%	-3,58%	-3,19%	-2,06%
Portfel Modelowy Stabilnego Wzrostu	PM2	PLN	-1,89%	-1,89%	-2,23%	-0,79%
Portfel Modelowy Akcyjny	PM3	PLN	-4,67%	-4,67%	-3,50%	-3,35%
Portfel Modelowy Aktywnej Alokacji	PM4	PLN	-4,67%	-4,67%	-3,80%	-3,02%

XIII, Zmiany kursów walut

EUR/PLN	1,56%
USD/PLN	-0,07%

XIV, Zmiany indeksów GPW

WIG	-3,97%
WIG20	-4,92%

Zastrzeżenia prawne:

Niniejszy dokument został przygotowany przez Skandia Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. (Skandia) zgodnie ze stanem na dzień 30.06.2015 r. i jest przeznaczony wyłącznie dla pracowników Skandii, Agentów Ubezpieczeniowych wykonujących czynności agencyjne na rzecz Skandii oraz Klientów Skandii. Publikowanie w jakiegokolwiek formie oraz udostępnianie niniejszego opracowania w części lub całości innym osobom lub podmiotom wymaga zgody ze strony Towarzystwa. Materiał został przygotowany na podstawie informacji publicznie dostępnych i źródeł uznanych przez Towarzystwo za wiarygodne, ale Towarzystwo nie gwarantuje i nie może zapewnić o ich dokładności, kompletności i wiarygodności. Niniejszy dokument ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi wystarczającej podstawy do podjęcia jakiegokolwiek decyzji inwestycyjnej. Towarzystwo rekomenduje zapoznanie się ze szczegółowymi zasadami zawarcia i wykonywania poszczególnych umów ubezpieczenia oferowanych przez Towarzystwo, określonych w odpowiednich Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia oraz w innych dokumentach związanych z umową ubezpieczenia, w tym z opisem ryzyk związanych z inwestowaniem środków oraz wysokościami opłat pobieranych przez Towarzystwo. Wyniki inwestycyjne uzależnione są od sytuacji na rynkach finansowych i skłonności do podejmowania ryzyka. Ubezpieczający musi liczyć się z możliwością utraty przynajmniej części wpłaconych środków, zwłaszcza w przypadku inwestowania środków w instrumenty o wysokim poziomie ryzyka. Niniejsze opracowanie nie ma charakteru rekomendacji dotyczącej instrumentów finansowych w rozumieniu zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów z 19 października 2005 roku w sprawie informacji stanowiących rekomendacje dotyczące instrumentów finansowych, ich emitentów lub wystawców. Wszystkie prezentowane opinie są opiniami własnymi Towarzystwa. Pomimo dokończenia należytej staranności przy sporządzaniu niniejszego dokumentu Towarzystwo nie może zapewnić, że prezentowane opinie okażą się trafne, a sytuacja na rynku nie ulegnie zmianie, w szczególności w stosunku do określonych instrumentów finansowych. Opinie Towarzystwa mogą się zmieniać bez obowiązku każdorazowego informowania o tym fakcie. Towarzystwo, jego pracownicy, członkowie władz ani podmioty dominujące i stowarzyszone z Towarzystwem nie ponoszą jakiegokolwiek odpowiedzialności za działania lub zaniechania podjęte na podstawie niniejszego dokumentu, w szczególności za decyzje inwestycyjne podjęte na podstawie niniejszego komentarza ani za szkody poniesione w wyniku tych decyzji inwestycyjnych.

Aktualne informacje dotyczące oferty Skandii dostępne są na stronie internetowej www.skandia.pl
* Źródło: Analizy OnLine, TFI, Skandia. Prezentowana klasyfikacja funduszy do poszczególnych klas aktywów oraz ryzyka jest jedynie pomocnicza i została dokonana w oparciu o subiektywne kryteria zastosowane przez Skandia Życie TU SA.